

ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณในด้านดำเนินการ ของคณะแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2515

มาตี พูลคลองตัน*
ทองจันทร์ หงสลดารมภ์*

จากการวิจัยต่างๆ ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตแพทยศาสตร์บัณฑิตสูงกว่าบัณฑิตสาขาอื่น ๆ มากในทุกสถาบันที่ผลิตแพทย์ของไทย จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาว่าสถาบันผลิตแพทย์ของไทยนั้นค่าใช้จ่ายไปในด้านต่างๆ เพื่อผลิตแพทย์เป็นจำนวนเท่าไรต่อบปี รายงานการวิจัยหลายฉบับคำนวณค่าใช้จ่ายออกมาแตกต่างกันเป็นส่วนมาก เช่น การประชุมที่เมืองทานานารีฟ (Tananarive) คิดเฉลี่ยค่าใช้จ่ายรายหัวต่อบปีของนิสิตแพทย์เป็นเงิน 1,618 เหรียญอเมริกัน¹ จากรายงานการวิจัยของสภาวิจัยการศึกษาแห่งชาติพบว่าค่าใช้จ่ายรายหัวในช่วงเวลา 4 ปี เพื่อการผลิตแพทยศาสตร์บัณฑิตรุ่นปีการศึกษา พ.ศ. 2515 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคิดเป็นเงิน 220,988 บาท³ เมื่อคำนวณค่าใช้จ่ายรายหัวต่อบปีของนิสิตแพทย์ในปี พ.ศ. 2516 โดยใช้จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นเกณฑ์ในการคิดคำนวณ พบว่าค่าใช้จ่ายรายหัวต่อบปีของนิสิตแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเงินประมาณ 60,000 บาท² จะเห็นได้ว่าจากรายงานต่างๆ ดังกล่าว ค่าใช้จ่าย

รายหัวของนิสิตแพทย์ที่คำนวณได้มีค่าสูงมาก ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาหาข้อเท็จจริงว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวต่อบปีเพื่อผลิตแพทย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคิดเป็นเงินเท่าไร และค่าใช้จ่ายเหล่านั้นใช้ไปในทางใดบ้าง มากน้อยกว่ากันหรือไม่เพียงไร โดยวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปจริง ๆ จากเงินงบประมาณประจำปีของคณะแพทยศาสตร์เพื่อการศึกษาของนิสิตแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมการศึกษาแพทย์ให้ได้ผลดี และคุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไปให้มากที่สุด

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

การหาค่าใช้จ่ายต่อคนในการผลิตแพทย์ช่วงระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2515 ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่าของเงินตรา

ขอบเขตของการวิจัย

1. จำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัยนี้ ถือว่าทุกคนมีเวลาเรียนเท่ากัน และใช้สิทธิในสถาบันของตนเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงการตกชั้นหรือตกให้ออก

* หน่วยแพทยศาสตร์ศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การคิดค่าใช้จ่ายในการผลิตแพทย์ครั้งนี้ จะคิดเฉพาะค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา (Institutional cost) โดยการศึกษาเฉพาะค่าใช้จ่ายในด้านดำเนินการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ค่าใช้จ่ายในด้านดำเนินการ (operating cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

เงินเดือน หมายถึงเงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการทุกประเภทเป็นรายเดือน โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชี ถือจ่ายเงินเดือนประจำปีที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว

ค่าจ้างชั่วคราว หมายถึงเงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างแรงงานสำหรับการทำงานปกติแก่ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ

ค่าตอบแทน หมายถึงเงินที่จ่ายตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการ ซึ่งประกอบด้วยเงินช่วยการศึกษาเล่าเรียนบุตร เงินค่ารักษาพยาบาล เงินค่าเช่าบ้าน เงินค่าสอนพิเศษ เงินค่าทำงานล่วงเวลา

ค่าใช้จ่ายสอย หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายไปในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ และรายจ่ายเพื่อทดแทนเกี่ยวเนื่องในการปฏิบัติราชการ

ค่าวัสดุ หมายถึงเงินที่จ่ายเพื่อซื้อสิ่งของซึ่งสลายตัวในระยะเวลาอันสั้นซึ่งประกอบด้วย วัสดุสำนักงาน วัสดุไฟฟ้า และวิทยาศาสตร์ วัสดุงาน

บ้านงานครัว วัสดุเครื่องบริโภค วัสดุก่อสร้าง วัสดุยานพาหนะและขนส่ง วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น วัสดุวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ วัสดุการเกษตร วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ วัสดุเครื่องแต่งกาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละประเภท ค่าใช้จ่ายของแต่ละปีไม่แตกต่างกัน
2. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจากเงินงบประมาณแต่ละปีไม่แตกต่างกัน
3. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจากเงินงบประมาณตามประเภทค่าใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณเฉลี่ยต่อเดือน ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อเดือนตามประเภทค่าใช้จ่ายและปีงบประมาณ

การรวบรวมข้อมูล ข้อมูลของการวิจัยนี้เป็นค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณในด้านดำเนินการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2515 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หมวดคือ

1. หมวดเงินเดือน
2. หมวดวัสดุ

3. หมวดค่าจ้างชั่วคราว
4. หมวดค่าตอบแทน
5. หมวดค่าใช้สอย

ข้อมูลดังกล่าวนี้เก็บรวบรวมโดยตรงจากบัญชีรายจ่ายประเภทต่างๆ ของแผนกบัญชีและการเงิน แผนกธุรการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2513 ถึง พ.ศ. 2515

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณโดยวิธีหามัชฌิม เลขคณิต (arithmetic mean) และทดสอบ

ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 2 ตัวประกอบ (Analysis of variance, two factor designs) ใช้วิธีของดันคัน (Duncan's New Multiple Range Test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อเดือนต่อปีงบประมาณได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อปีงบประมาณของคณะแพทยศาสตร์ ก้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ปีงบประมาณ	จำนวนเดือน	เงินเดือน	ค่าวัสดุ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	รวม
2513	12	9,850,240 (820,853 .33)	2,700,771 (225,064 .25)	191,252 (15,937 .67)	770,209 (64,184 .08)	897,039 (74,753 .25)	14,409,511 (1,200,792 .58)
2514	12	10,972,185 (914,348 .75)	3,308,411 (275,700 .72)	249,203 (20,766 .92)	640,024 (53,335 .33)	1,823,548 (151,962 .33)	16,993,371 (1,416,114 .25)
2515	12	12,635,680 (1,052,973 .33)	3,767,024 (313,918 .67)	187,110 (15,592 .50)	418,869 (34,905 .75)	693,457 (57,788 .08)	17,702,140 (1,475,178 .33)
รวม	36	33,458,105 (2,788,175 .41)	9,776,208 (814,638 .84)	627,565 (52,297 .09)	1,829,102 (152,425 .16)	3,414,044 (284,503 .16)	49,105,022 (4,092,085 .16)
เฉลี่ย	12	11,152,701 .67 (929,391 .80)	3,258,735 .33 (271,561 .28)	209,188 .33 (17,432 .36)	609,700 .67 (50,808 .39)	1,138,014 .67 (94,834 .39)	16,368,340 .39 (1,364,028 .39)

* ตัวเลขในวงเล็บ คือค่าเฉลี่ยต่อเดือน

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า

1. ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2513 ถึง 2515 เฉลี่ยต่อเดือนของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประมาณ 1,364,028 บาท ลำดับประเภทค่าใช้จ่ายจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เงินเดือน 929,392 บาท ค่าวัสดุ 271,561 บาท ค่าใช้สอย 94,834 บาท ค่าตอบแทน 50,808 บาท ค่าจ้างชั่วคราว 17,432 บาท และค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของเงินงบประมาณแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน

2. ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณเฉลี่ยต่อเดือนสูงขึ้นทุกปี ลำดับประเภทค่าใช้จ่ายจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2515 ใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละประมาณ 1,475,178 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2514 ประมาณ 1,416,114 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2513 ประมาณ 1,200,793 บาท และค่าใช้จ่ายแต่ละปีแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของเงินปีงบประมาณแต่ละปีไม่แตกต่างกัน

3. โดยเฉลี่ยแล้ว ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณตามประเภทค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีลักษณะไม่เหมือนกันในแต่ละปีงบประมาณ และหรือค่าใช้จ่ายเงินในปีงบประมาณต่างๆ มีลักษณะไม่เหมือนกันตามประเภทค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ลำดับค่าใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ ตามปีงบประมาณที่ใช้จ่ายจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ เงินเดือน ปี พ.ศ. 2515 สูงสุด (1,052,973 บาท) รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2514 (914,349 บาท) และปี พ.ศ. 2513 (820,853 บาท) ค่าใช้จ่ายประเภทเงินเดือนสูงขึ้นทุกปีที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

วัสดุปี พ.ศ. 2515 สูงสุด (313,919 บาท) รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2514 (275,701 บาท) และปี พ.ศ. 2513 (225,064 บาท)

ค่าใช้จ่ายประเภทวัสดุสูงขึ้นทุกปีที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ค่าใช้สอย ในปี พ.ศ. 2515 ลดลงจากปี พ.ศ. 2514 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ส่วนค่าใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทน และค่าจ้างชั่วคราวลดลงในปี พ.ศ. 2515 เช่นเดียวกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายจ่ายประเภทอื่น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของกองวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการซึ่งทำการวิเคราะห์งบประมาณ 5 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2503-2507 ผลปรากฏว่าส่วนใหญ่ของค่าใช้จ่ายเป็นเงินเดือน แสดงว่าส่วนใหญ่คณะแพทยศาสตร์ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างอาจารย์มากกว่ารายจ่ายประเภทอื่น

2. ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณสูงขึ้นทุกปีที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และประเภทของค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี คือเงินเดือนและค่าวัสดุแสดงว่า

ก. จำนวนอาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์เพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงทำให้ค่าใช้จ่ายประเภทเงินเดือนสูงขึ้นทุกปี

ข. จำนวนนิสิตแพทย์เพิ่มขึ้นทุกปี จึงทำให้ค่าใช้จ่ายประเภทวัสดุสูงขึ้นทุกปี

ถ้ามีจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้นทุกปี ค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีของนิสิตแพทย์ไม่ควรเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เมื่อคิดค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีแล้ว ปรากฏว่าเพิ่ม

ขึ้นทุกปีตามลำดับ ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2513 ถึง 2515 ดังนี้ 26,984 บาท 31,528 บาท และ 37,664 บาท แสดงว่าจำนวนอาจารย์กับจำนวนนิสิตที่เพิ่มขึ้นคงไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือจำนวนอาจารย์เพิ่มขึ้นมากจนไม่เป็นสัดส่วนกับจำนวนนิสิตที่เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. Bryant J : Health & the developing world. Ithaca. Cornell University Press, 1966, p. 267
3. Institutional Research Unit, Chulalongkorn University. to be published.
2. Research report (in Thai), budgeted expenditures and efficiency of the production of graduates of higher education institution. Office of the National Education Council, 2514, pp. 47 - 49